

[Poul Thomsen.]

skuddet for de store museers vedkommende kun er på 2 600 kr. om året, for de små museer på 1 300 kr. om året, og det skønt kroneværdien, som vi alle ved, er blevet stærkt forringet siden da, og skønt andre kulturopgaver som f. eks. skoler og biblioteker har fået en fremgang, som får museernes pauvre kår til at virke endnu grellere. Det er således grelt at se de trange kår, hvori museet på Sønderborghus befinder sig. Til trods for at det er et grænseegnsmuseum, og til trods for at der er samlet værdifulde ting dér, opbevares disse under forhold, som gør et besøg absolut ubehageligt for den besøgende.

Når man så samtidig ved, at det store Gottorp Slot få kilometer derfra syd for grænsen har fået indrettet et egnsmuseum, et kulturhistorisk museum, der, så vidt jeg kan se, både hvad rammer og hvad indretning angår, er forbilledligt, må man sige, at Danmark her har noget at leve op til. Der ligger også her en nationalpolitisk opgave, som bør løses.

Men nu skulle altså hjælpen komme til de bestående museer, og jeg forstår, at når der i lovforslagets titel står: lov om de kulturhistoriske lokalmuseer, ligger der ikke heri, at kredsen er sluttet, og at der ikke fremover kan oprettes nye museer, hvis forholdene ellers taler derfor. Jeg er ganske enig med provinsmuseumsnævnet i, at der ikke skal finde en eksplosiv udvikling sted, hverken for det enkelte museum eller med hensyn til antallet af museer. Jeg vil blot sikre mig, at forslaget ikke kan fortolkes derhen, at man ikke kan tage et nyt initiativ. Og omvendt mener jeg, at de øgede tilskud, som man nu vil kunne gennemføre i henhold til dette forslag, også betinger, at der ses med særlig kritiske øjne på nydannelser, så loven ikke blot benyttes som løftestang for nye og måske upåkrævede opgaver.

Når jeg indledende har talt om de enkeltpersoner, som har skabt de bestående museer, var det ikke blot for at riste dem en minderune, men også fordi jeg i forslaget sporer en tendens til at ville gøre de faguddannede enerådende inden for museumsverdenen. Jeg underkender selvfølgelig ikke værdien af uddannelse, faguddannelse, men

historien har lært os, at netop på dette felt har autodidakten øvet en indsats, og jeg vil derfor bede om, at man tilgodeser den, som har følt den hellige ild brænde i sig, og at man ikke i fremtiden udelukker denne enkelte fra at kunne virke videre eller søge ind til et sådant virke.

Jeg har understreget, at det private initiativ har været det førende i museums-sagen, og jeg er derfor noget ængstelig for den formulering, tilskudsordningen har fået. Her er jeg ganske enig både med den ærede ordfører for socialdemokratiet og den ærede ordfører for venstre, når de har peget på, at man fra lokal side har givet endda betydelige tilskud, og at der således er noget urimeligt i ligesom at feje dette tilskud fra lokal side af vejen og kun holde sig til det kommunale tilskud. Jeg er noget ængstelig for, at man derved vil kunne komme til at lægge et pres på kommunerne i henseende til at øge deres tilskud, for at man kan få større tilskud fra statens side. Rimeligere ville det være, om man gav tilskuddet i forhold til det, som lokale kredse har villet ofre, men jeg forstår, at dette er et af de spørgsmål, som vi vil kunne få lejlighed til at behandle i udvalget.

Jeg ved heller ikke, om man har tænkt på, at det vist vil være umuligt at finde et tilstrækkelig stort, som det hedder, „fagligt uddannet personale“. Det er stillet som betingelse for anerkendelse som landsdelsmuseum, men jeg må formode, at der her bliver tale om en endda meget lang overgangperiode, idet der i øjeblikket ikke vil kunne afses personale dertil. På den anden side mener jeg ikke, man kan afvente denne statsanerkendelse og statsunderstøttelse til forbedring af forholdene, indtil dette punkt er opfyldt.

Der regnes med en merudgift på ca. 240 000 kr., idet de 40 000 kr. skal gå til særlige formål. Jeg ser, at der blandt disse særlige formål foreslås anvendt 15 000 kr. mere til museumstekniske forbedringer. Til dette sidste har der hidtil været anvendt en del af tipsmidlerne, og jeg spørger derfor den højtærede undervisningsminister, om det er meningen, at man fremtidig skal bort fra at anvende tipsmidler på dette område, eller om man ønsker at benytte tipsmidler ud over de 15 000 kr., der tænkes stillet til rådighed til dette formål.